

Febrer 2023

Benvolguts amics,

Aquest mes destacarem dos temes dels molts (Pegasus, Catalangate, les conseqüències de la reforma del Codi Penal, el judici de Laura Borràs...) que són notícia: La llengua catalana i l'ANC.

Pel que es refereix a la llengua cal remarcar dos estudis, el primer sobre els orígens de la llengua catalana i el segon sobre l'avaluació del català en termes d'influència en el món.

Un estudi de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB) considera que el text "*Llibre dels jutges*" de la Seu d'Urgell seria més antic que les "*Homilies d'Organyà*". Els investigadors Jesús Alturo i Tània Alaix han avançat d'un segle – ara, entre 1060 i 1080 – la data de la còpia del *Llibre dels Jutges* conservat a la Seu d'Urgell. El text, esdevindria, per tant, el més antic escrit íntegrament en català. En atenció a això, situen les *Homilies d'Organyà* i el *Llibre dels Jutges* que es conserva a la abadia de Montserrat al voltant de 1220 -1230. De fet, ambdós fragments – el de la Seu i el de Montserrat – serien una còpia de la mateixa traducció i no de dues diferents com s'havia suposat fins ara. Aquesta traducció del llatí al català es deuria a una col·laboració de diversos juristes sota la direcció del jutge de Barcelona Ponç Bonfill Marc, el primer terç del segle XI, en una època en que el llatí ja no era, ni de bon tros, la llengua de comunicació del poble, majoritàriament, analfabeta.

D'altra banda, els dos investigadors han analitzat també milers de manuscrits d'arxius i de biblioteques històriques catalanes, espanyoles, franceses, italianes i del Vaticà que els han permès d'avançar la formació del protocatalà del segle VII i inicis del VIII al segle IV. El resultat de la seva recerca l'han plasmat en el llibre *Lletres que parlen. Viatge als orígens del català*.

<https://pirineusdigital.cat/2023/02/27/una-investigacio-conclou-que-el-llibre-dels-jutges-de-la-seu-es-el-text-mes-antic-integrament-escrit-en-catala/>

Fent un salt a la llengua dels temps actuals i en un àmbit diferent, un altre erudit, el lingüista Louis-Jean Calvet, responsable del 'baròmetre de les llengües al món' que publica, cada cinc

anys, el Ministeri de Cultura francès situa la llengua catalana, entre les més de sis mil llengües que hi ha registrades avui al món, a la dotzena posició de les llengües més influents. Onze posicions per sobre del darrer baròmetre i més amunt que llengües molt més parlades com el mandarí o l'indonesi.

El lingüista ha elaborat un model en el que es combinen les dades obtingudes segons dos grans factors: A) factors intrínsecs i B) factors contextuals. En cadascú d'aquests grups s'apliquen uns criteris ben definits com par exemple, en el grup dels factors intrínsecs, el número de locutors L1 (llengua primera, llengua dels nadius), en un país determinat¹. Tanmateix aquesta informació és matisada per l'aplicació del criteri de 'entropia'. Aquest criteri serveix per a diferenciar una llengua parlada en un sol país (és a dir per locutors, essencialment, de L1) d'una llengua parlada a diversos països (és a dir per locutors L1 en un país + locutors L2² a d'altres països que tenen, per tant, una altra llengua com a L1). Valorant-se més una llengua parlada a diversos països. Per tant, permet de disminuir la importància del criteri precedent (el número de locutors de L1 d'una determinada llengua en un país determinat) i, alhora, d'avaluar la difusió internacional de cada llengua. D'altres criteris com ara el número de traduccions d'una llengua cap a d'altres llengües, però també a partir d'altres llengües, o els premis internacionals obtinguts, l'activitat a Wikipedia/Viquipedia, l'ensenyament a nivell universitari... afegeixen informacions que matisen i modifiquen l'anàlisi de les llengües.

Els segons, els factors contextuals, contemplen els elements socials, polítics, culturals i fins i tot tecnològics respecte l'entorn, el context, d'una determinada llengua.

Així doncs, la barreja de totes aquestes informacions relatives a una llengua en sí i al context en el qual aquesta llengua evoluciona, permeten de mesurar de manera subtil el pes específic de les llengües al món.

L'interès d'aquest model establert pel lingüista francès és precisament el d'haver incorporat un ventall d'indicadors que fan possible de valorar globalment la importància d'una llengua, més enllà de l'àmbit lingüístic. El baròmetre, tanmateix, també evidencia un fet no tan positiu: que, sobretot en l'àmbit polític i social, la nostra llengua encara té molta feina per fer.

<https://www.vilaweb.cat/noticies/catala-dotzena-llengua-mes-influent-mon-ministeri-cultura-frances/>

<https://www.culture.gouv.fr/Thematiques/Langue-francaise-et-langues-de-France/Agir-pour-les-langues/Innover-dans-le-domaine-des-langues-et-du-numerique/Soutenir-et-encourager-la-diversite-linguistique-dans-le-domaine-numerique/Barometre-des-langues-dans-le-monde-2022>

Aquestes dues notícies posen de relleu la importància de la nostra llengua, motiu d'orgull i d'estima. Malauradament no diu el context hostil en el qual el català malda per sobreviure. Els atacs, l'agressió, la violència són continus: des de la imposició del 25 % de castellà a les escoles per a trencar la tan valorada immersió lingüística implementada a Catalunya en els anys vuitanta del segle XX. De fet, aquesta implementació fou la resposta a la demanda d'unes quantes

¹ De fet; la L1 és la llengua de comunicació parlada a casa.

² La L2 és la llengua apresada, no nadiua. Per exemple un francès té el francès com a L1 i, si parla català aquesta llengua serà la seva L2.

famílies castellanoparlants que volien que els seus fills fossin educats en català. Els bons resultats obtinguts en aquesta experiència van fer que a partir del curs 1992-1993 l'escola en català es va convertir en el model d'ensenyament a tot Catalunya. Fins l'any 2022 quan el Tribunal de Justícia Superior de Catalunya va ordenar que a partir del primer de juny 2022 s'apliqués definitivament la sentència del 25% de castellà a les aules.

Però no és una qüestió només de lleis, les xarxes socials i els diaris sensibles a aquest tema s'han fet ressò, dia sí i dia també, dels atacs insidiosos a la parla quotidiana de la nostra llengua. Pretextant el fet de no entendre el català o el fet que el espanyol és la llengua de “todos” i que Catalunya és Espanya alguns treballadors vivint a Catalunya (companyies aèries, personal sanitari, d'hosteleria i restauració, per exemple) rebutgen atendre'ns en català. D'una altra banda, molts catalanoparlants en un accés de bona educació mal entesa s'adrecen en castellà al seu interlocutor suposant, per l'aspecte exterior, que no parla català. Plataforma per la llengua - <https://www.plataforma-llengua.cat/> -, Òmnium Cultural - <https://www.omnium.cat/ca/> -, Mantinc el català - <https://mantincelcatala.cat/> - o la campanya “No em canviïs la llengua” (@canviisEm a Twitter) ho denuncien i criden els catalans a vetllar per la salut de la llengua, practicant-la, sempre. Perquè, de fet, adreçar-se en castellà a un estranger, és també rebutjar-lo com a un ésser que vol formar part de la comunitat catalana. És negar-li la possibilitat d'esdevenir català. És menysprear el seu desig.

A més a més, aquest mes, cal ressaltar, l'ofensiva dirigida des del Parlament Europeu contra la immersió lingüística. Dolors Montserrat, diputada europea del Partit Popular (PP) i presidenta de la Comissió de Peticions del parlament Europeu (Comissió PETI) n'és el personatge cabdal. La comissió PETI permet a qualsevol ciutadà o entitat de la Unió Europea d'adreçar una petició al Parlament Europeu que tingui relació amb un àmbit de competència de la Unió Europea. Les peticions són examinades per la comissió de Peticions que decideix sobre la seva admissibilitat. És, de fet, l'únic espai de contacte directe entre els ciutadans i el Parlament.

L'any 2017, *Asamblea por una escuela bilingüe* (AEB), representada per la seva presidenta, Ana Losada, utilitzant aquest espai, va demanar que l'escolarització dels alumnes a Catalunya fos en català i castellà i va enviar la seva petició a la comissió. AEB, recordem'ho, va ser la principal entitat que va lluitar a favor de l'aplicació de la sentència del 25% de castellà a les escoles catalanes.

La demanda va ser rebutjada per la comissió europea que va considerar que: “La Comissió no té cap autoritat per a investigar si la política en qüestió és compatible amb el que diu la constitució espanyola. Per tant, com que la situació depèn exclusivament de les competències d'Espanya, la Comissió no pot fer res en aquest afer.”

Aquesta resposta hauria hagut de ser suficient per a arxivar la petició, però D. Montserrat (eurodiputada d'ençà del 2019) la va tornar a portar a la comissió encara dues vegades més i dues vegades més va ser rebutjada, la primera per Rajka Lozo responsable de polítiques i afers legals de la Comissió Europea i la segona per Sabine Verheyen, presidenta de la comissió de cultura i educació del parlament. Totes dues adduint les mateixes raons, és a dir que la situació depèn exclusivament de les competències d'Espanya i que, per tant, la comissió no pot fer res en aquest afer.

Tot i això, Montserrat tampoc no va tancar el cas i a l'octubre del 2022 va anunciar, d'una banda, que els coordinadors dels grups polítics – del PP i grups de la ultradreta – havien acordat

d'enviar una missió a Catalunya el segon semestre del 2023 per a avaluar la situació del castellà a les escoles i, d'una altra banda, que la comissió de peticions, presidida per ella, faria una sessió al PE amb experts per tractar el tema de la immersió.

Dels quatre experts que s'han presentat a la sessió, tres han estat proposats pel PP i el quart per Vox, tots quatre en contra de la immersió lingüística, per tant, és obvi que no es respecta la pluralitat d'opinions. Aquest procediment ha estat criticat per molts eurodiputats que denuncien la manca de democràcia i que finalment van marxar del Parlament per a no haver de participar en un "circ".

Aquesta sessió es va fer el 28 de febrer i la podeu veure en aquest vídeo d'OCTUVRE:

<https://www.youtube.com/watch?v=oAsF8VuQ4YY>

Plataforma per la llengua, per últim, ha enviat una carta al PE per a denunciar que la sessió del 28 de febrer és un nou atac als catalanoparlants i demana d'aturar l'ús partidista que fa D. Montserrat de la comissió.

https://www.elnacional.cat/ca/politica/carta-plataforma-llengua-eurocambra-sessio-espanyolista-dolors-montserrat_978876_102.html?utm_source=telegram&utm_medium=push&utm_campaign=telegramgroc

.....

Crisi a l'ANC?

Els articles que hem pogut llegir a la premsa sobre la crisi a l'ANC han creat força desconcert entre els lectors. Un grup de secretaris nacionals anomenat Indesinenter ha estat molt crític amb l'equip dirigent. Els orígens d'aquestes tensions serien la creació d'una llista cívica per a presentar a les properes eleccions al Parlament – d'aquí dos anys – i un comportament poc democràtic per part de la cúpula de l'associació envers els crítics.

L'Assemblea compta amb uns Estatuts i un Reglament de règim intern que atorguen tot el poder als seus membres de ple dret i garanteixen diversos mecanismes de democràcia interna. Els membres del Comitè Permanent s'escullen democràticament entre tots els Secretaris Nacionals, i les decisions de l'Assemblea les pren el Secretariat en conjunt en els plenaris que es duen a terme mensualment, sempre en aplicació del Full de ruta vigent.

El moviment independentista es troba en un moment estratègic clau on és necessari prendre decisions sobre què cal fer i com. Aquest gran debat es viu dins de l'entitat i és lògic i natural que es formin opinions diverses. Sempre hi ha hagut debats intensos en el si del Secretariat Nacional de l'entitat, i la presència de posicions diverses certifica la transversalitat de l'Assemblea. El tractament obert d'aquests temes en els plenaris del secretariat mostra l'elevat grau de democràcia interna de l'entitat.

La decisió d'impulsar una llista cívica que el grup Indesinenter veu amb recel consta en el Full de ruta que va estar aprovat per 96% dels membres de ple dret el maig del 2022. Per tant, no podem qüestionar-ho inclús si el context canvia. L'ANC té un full de ruta clar, votat, i s'ha de respectar. D'una altra banda, l'ANC té 11 anys i és normal que hi hagi debats, crisis ...

És, per tant, necessari un debat ideològic i potser modificar algunes estructures de l'ANC. De vegades els canvis de persones costen de posar-se en marxa i cal un temps d'adaptació. Ara bé, acceptar flexibilitat no vol dir acceptar de canviar, sovint, coses que han estat adoptades fa no tant de temps.

L'ANC ha assegurat que dins del secretariat s'han acostat posicions amb la intenció de reconduir les desavinences. En aquest sentit, ha informat que s'ha aprovat una proposta de resolució —quaranta vots a favor, vuit en contra i vuit en blanc— amb la intenció de millorar les relacions i el funcionament intern del secretariat.

13 Secretaris Nacionals han dimitit del seu càrrec però no de l'ANC. Jordi Pessarrodona ha dimitit de la vice-presidència però continuarà de secretari.

El debat sobre la Llista Cívica tot just comença. És i serà totalment transparent i no serà breu. Els processos de decisió a l'entitat són llargs i democràtics. L'última decisió sobre si l'Assemblea impulsarà o no una Llista Cívica, i la forma que adoptarà -en el cas que s'impulsi- ho decidiran finalment els membres de ple dret de l'entitat.

El rol de l'ANC sempre ha estat de fiscalitzar els partits en la seva pràctica governamental per a assolir la independència.

Hem vist que, progressivament, des de fa cinc anys, a part les conseqüències nefastes degut al confinament sanitari, una part important de la desmobilització prové de la decepció, de la frustració generada per l'actuació dels partits polítics, que han utilitzat la majoria independentista del 52% (14 de febrer de 2021) per a abandonar el projecte de la independència. Per tant, una part de l'electorat no se sent representat pels partits polítics i, en tant que abstencionistes actius, no voten perquè no saben què o qui votar.

L'ANC davant d'aquests fets assumeix la responsabilitat de recollir aquesta voluntat, silenciosa, anònima, però ben real d'independència. De fet, estem vivint un període de canvi, perquè els partits ens han traït.

A l'ANC França, en principi, estem d'acord amb el fet d'impulsar la llista cívica, per les raons exposades, però som conscients que hem d'anar amb molta cura. I, en cap cas ha de ser motiu de transformació de l'ANC.

Hem de reflexionar sobre el 'com' i pensem que aquesta llista ha de ser àmplia i guanyadora. Altrament podríem fraccionar encara més el moviment independentista. S'ha d'anar creant una estructura, una estratègia, que englobi tothom.

Els propers 11 i 12 de març celebrarem la Conferència Nacional del Moviment Civil per la Independència per posar en comú diferents punts de vista que neguitegen a la societat civil i conformar un Pacte Nacional del Moviment Civil Independentista. La Llista Cívica és un dels punts que es debatran, però no l'únic. De fet hi haurà set ponències que abordaran el front civil, el front institucional i el front internacional.

La campanya Nosaltres Acusem pren força amb la projecció de dos caps de setmana de Marató

de recollida de signatures, posant en el focus les evidències ben clares de persecució judicial i governamental contra l'independentisme. I el Catalangate i l'espionatge contra la societat civil prenen cada cop més protagonisme internacional com a cas emblemàtic de vulneració dels drets del grup objectivament identificable, que és l'independentisme a Catalunya.

També a nivell internacional, Barcelona acollirà el mes d'abril l'assemblea de l'Organització Internacional de Nacions i Pobles No Representats, UNPO, de la qual l'Assemblea forma part representant Catalunya. Aquesta ocasió és un repte i una oportunitat per fer conèixer al món la nostra causa.

L'Assemblea segueix fidel a l'objectiu independència i a l'esperit de l'1 d'Octubre.

<https://assemblea.cat/lassemblea-aglutina-a-mes-de-quaranta-entitats-de-la-societat-civil-en-la-conferencia-nacional-per-engegar-un-pacte-del-moviment-civil-independentista/>

Moltes gràcies pel vostre suport i compromís.

Visca Catalunya lliure!

L'Equip de Coordinació ANC França